

SERIES in de fotografie

www.fotopetervantuijl.nl
info@fotopetervantuijl.nl

© peter van tuijl, ulft

lezing over series in de fotografie

wat komt aan bod vanavond ?

wat is een serie - onderwerp en/of thema - welke
soorten zijn er - welke kenmerken - voorbeelden - zelf
doen,

Hopelijk leidt dat tot INSPIRATIE geïnspireerd raken

foto Ilse Schrama

wat zien we de betekenis van het beeld

nog wat foto's van Ilse

hebben we nu iets meer gezien ?

kunnen we nu meer betekenis geven ?

ILSE SCHRAMA

SPACE TO PLAY (2001-2003)

Voor **Space to Play** fotografeerde ik spelende kinderen, waar ter wereld ik ook was. In Kameroen, in Iran of India, maar ook gewoon in Nederland. Het ging me om het vrije spel en het landschap waar kinderen opgroeien. Dagelijkse situaties, specifieke landschappen. Ik keek naar ze, omdat ze op terloopse wijze ook mijn eigen jeugdjaren openden. Als ik kinderen in de bosjes zag speuren, zag ik mezelf in onze tuin op Curaçao struinen. Ik zocht er naar mieren, bouwde met modder of liet me meeslepen door wat er in de tuin gebeurde. Beestjes, bloemetjes, vlinders, hagedissen. Het waren hete middagen. De tuin met de grote, schaduwrijke bomen, uit het niets iets maken, opgaan in iets kleins: **Space to Play** bracht me dicht bij een bepaald soort vrijheid die daarmee is verbonden.

WAAROM een serie

Door een serie kunnen we

onder andere

een verhaal (beter) vertellen, betekenis geven

iets uitvergroten, belangrijker maken

onze bedoeling beter weergeven

meer diepgang aan onze fotografie geven

Bij een serie

geeft de fotograaf extra betekenis door onderlinge beïnvloeding

*geeft de beschouwer aan de foto's een samenhang en verbondenheid
of zoekt er naar*

een serie kan gericht zijn op

een onderwerp of een thema

gaat over wat je ziet

heeft een boodschap in zich

vaak concreet

is vaak universeler van aard
kan een mate van abstractie hebben

een zoenend stelletje

→ jeugdcultuur nu

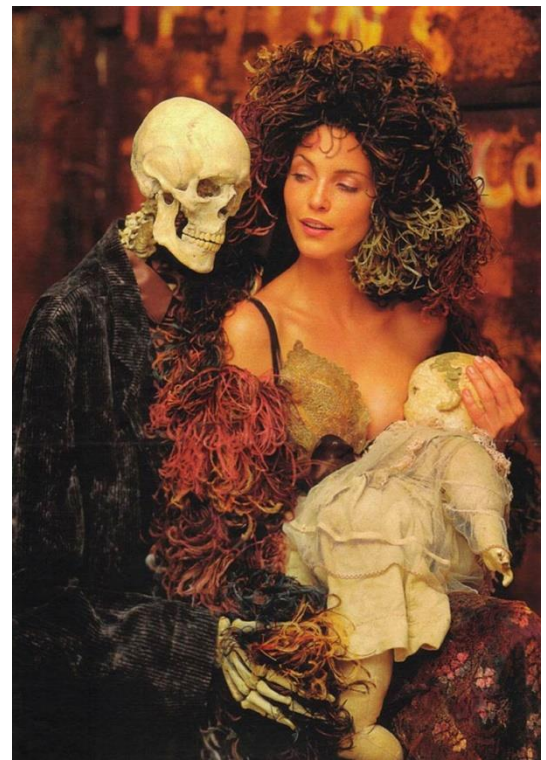
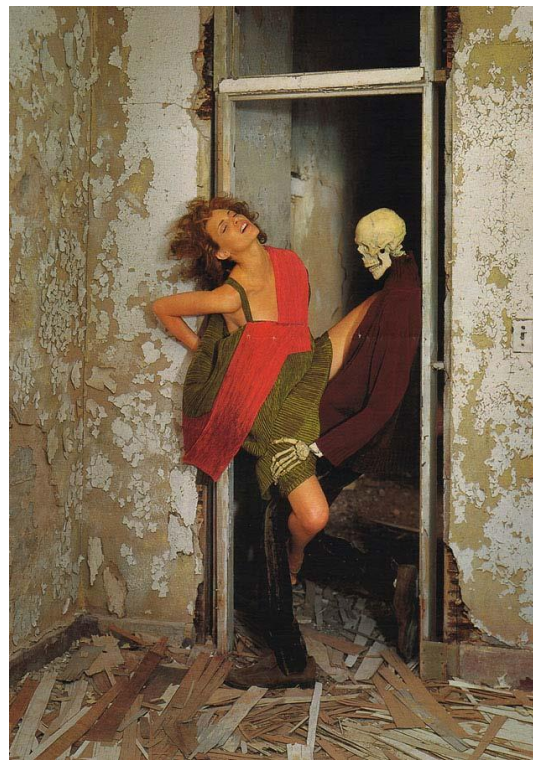
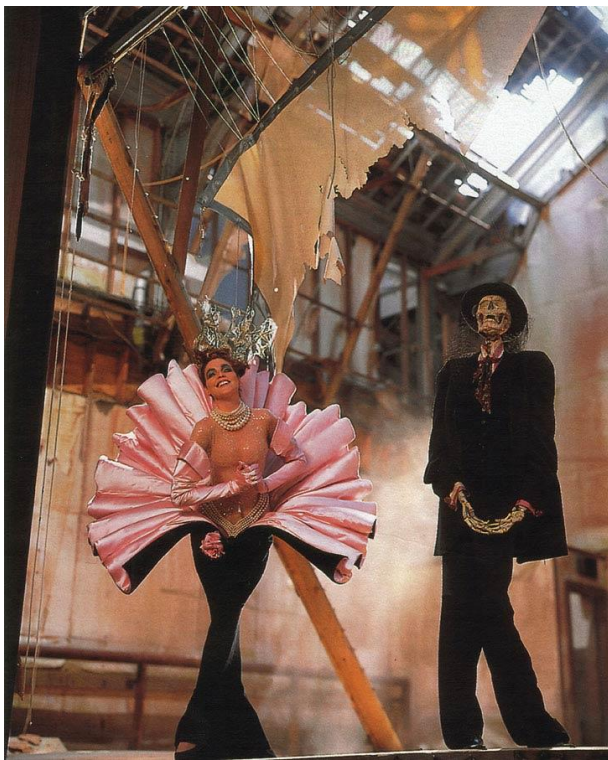
→ de veranderde verliefdheid in een mensenleven

een thema kan foto's met verschillende onderwerpen hebben

een onderwerp kan een thema ondersteunen en mee vorm geven

SOORTEN SERIES

de ene serie is de andere niet

Verhalende serie

Avedon [1923 – 2004]

In Memory of the
Late Mr. & Mrs.
Comfort

A Fable in 24
Episodes (1995)

een **verhalende** serie heeft doorgaans te maken met
voorvallen en situaties die in de **tijd** geplaatst kunnen worden

... een zekere **chronologie**

Verhalende serie

de poëet siert zijn muze met gedicht 2004

Duane Michals [1932 -

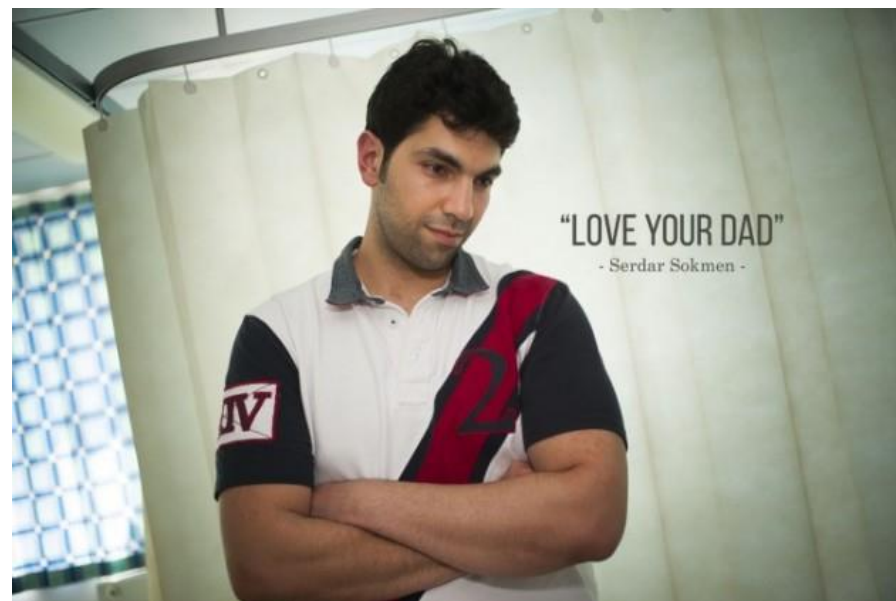
[\(website\)](#)

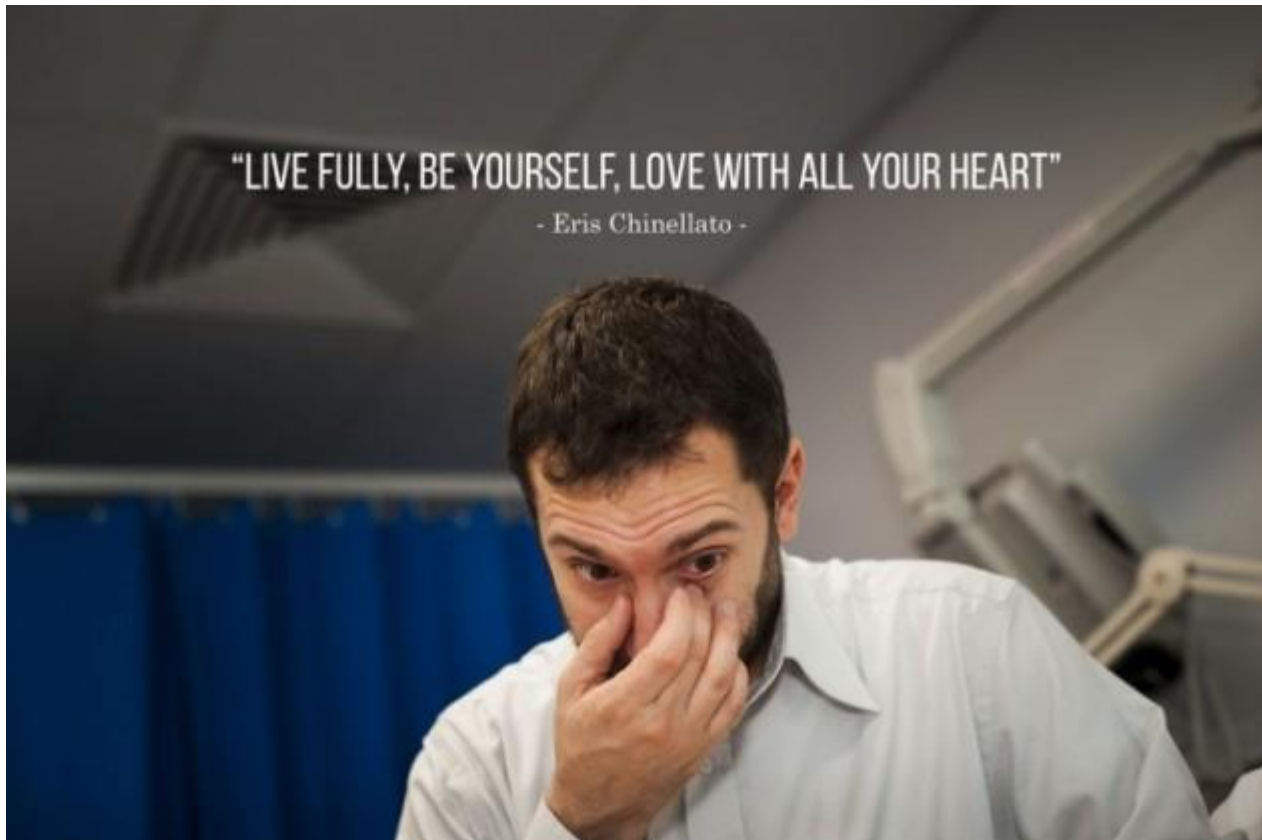
foto van mery remeijnse

deze foto vertelt

verhalende serie ?

fotografie Dave Young, londen

naar de documentaire serie

Nog enkele VOORBEELDEN van de Documentaire serie
kan met verschillende invalshoeken

- beschrijvend (neutraal/objectief)
- waarderend (stelling nemend, ethisch waarderend)

W.Eugene Smith

kwikvergiftiging Minamata 1971

W.Eugene Smith

neutraal/objectief of ethisch waarderend ?

Documentaire serie

Lauren Greenfield

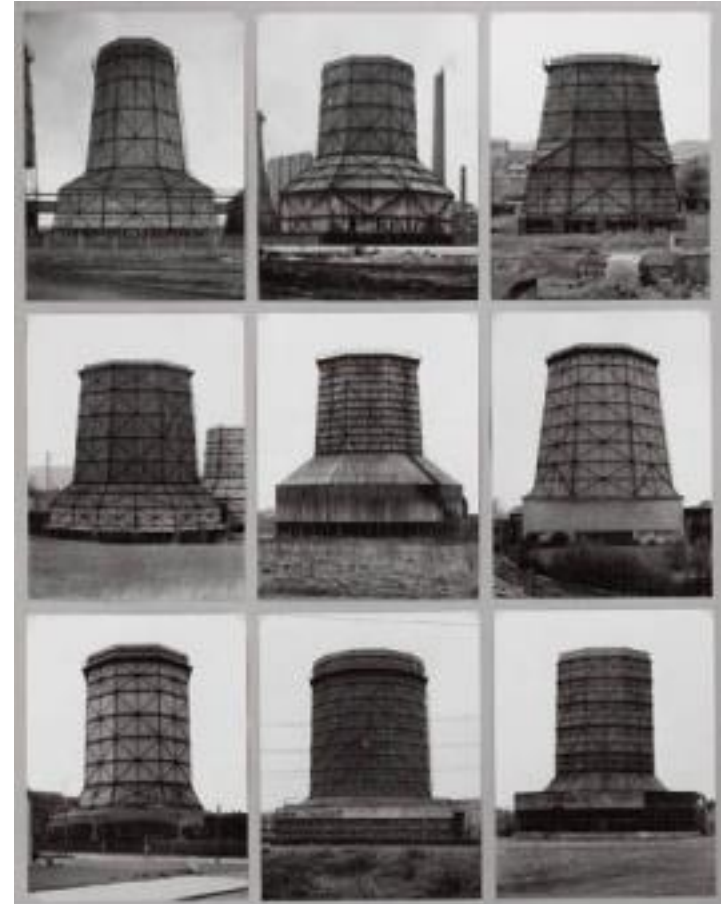
waar gaat deze serie van **Lauren Geenfield** over

tot zover de documentaire serie

nu enkele voorbeelden van

de typologie

Typologie

Bernd en Hilla Becher

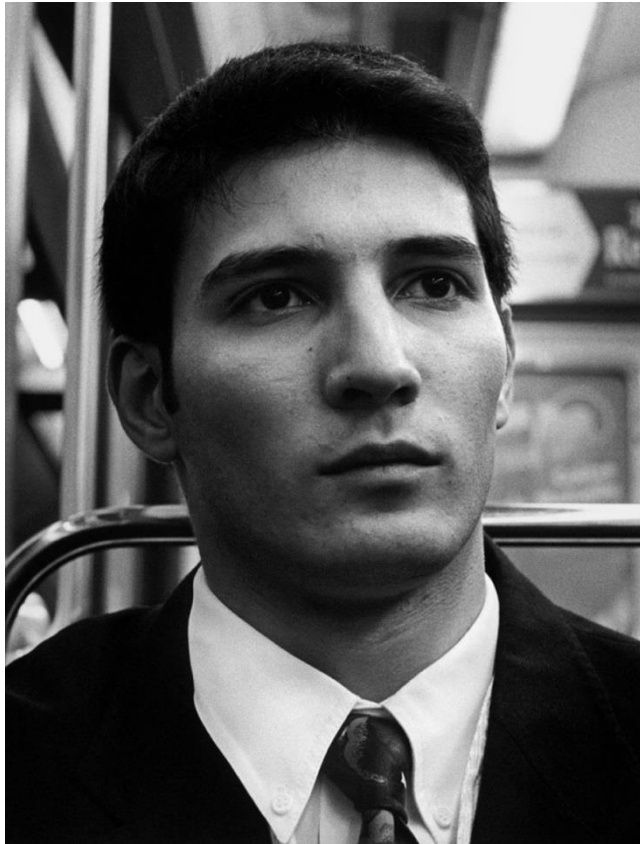
Typologie

August Sander

AUGUST SANDER wilde in één keer de wereld inzichtelijk maken en het wezen ervan bevatten door de weerslag te tonen die het leven op de mensen heeft. Hij geloofde heilig dat iemand getekend wordt door de tijd waarin hij leeft en dat hij dit als fotograaf kon laten zien. Dat gelooft elke fotograaf, maar Sander ging een stap verder. Als hij in zijn portretten een dwarsdoorsnede van de mensheid zou maken, zou je in één oogopslag de wereld leren kennen in de gelaatsuitsdrukkingen van zijn modellen. Hij was zich terdege bewust van zijn encyclopedische aanpak en doopte zijn atlas van karakters Menschen des 20. Jahrhunderts.

1997

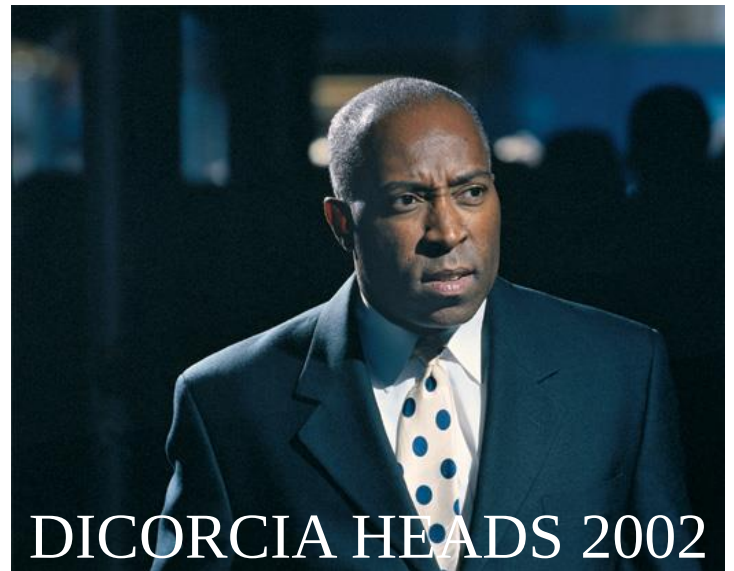
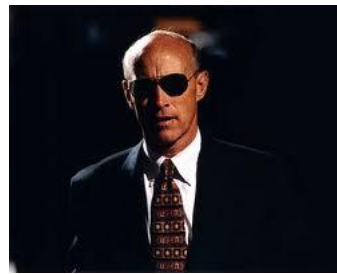
TYPOLOGIE

L'autre van Luc Delahay

TYPOLOGIE

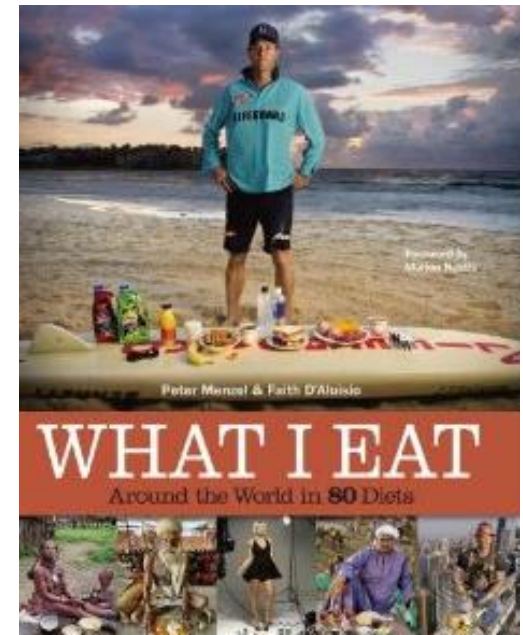

Walker Evans subway passenger 1935

DICORCIA HEADS 2002

Wat ik eet: Around the World in 80 Diets door Peter Menzel

TYPOLOGIE

karakteristiek

systematisch

ordening

objectief/neutraal/beschrijvend

sociologisch/werkelijkheid

tussen de afzonderlijke foto's

soms in de vorm sterke overeenkomsten

in ieder geval qua idee/visie (sterke) overeenkomsten

een tussenopmerking

de absolute
serie bestaat niet

verhalende
documentaire
typologische

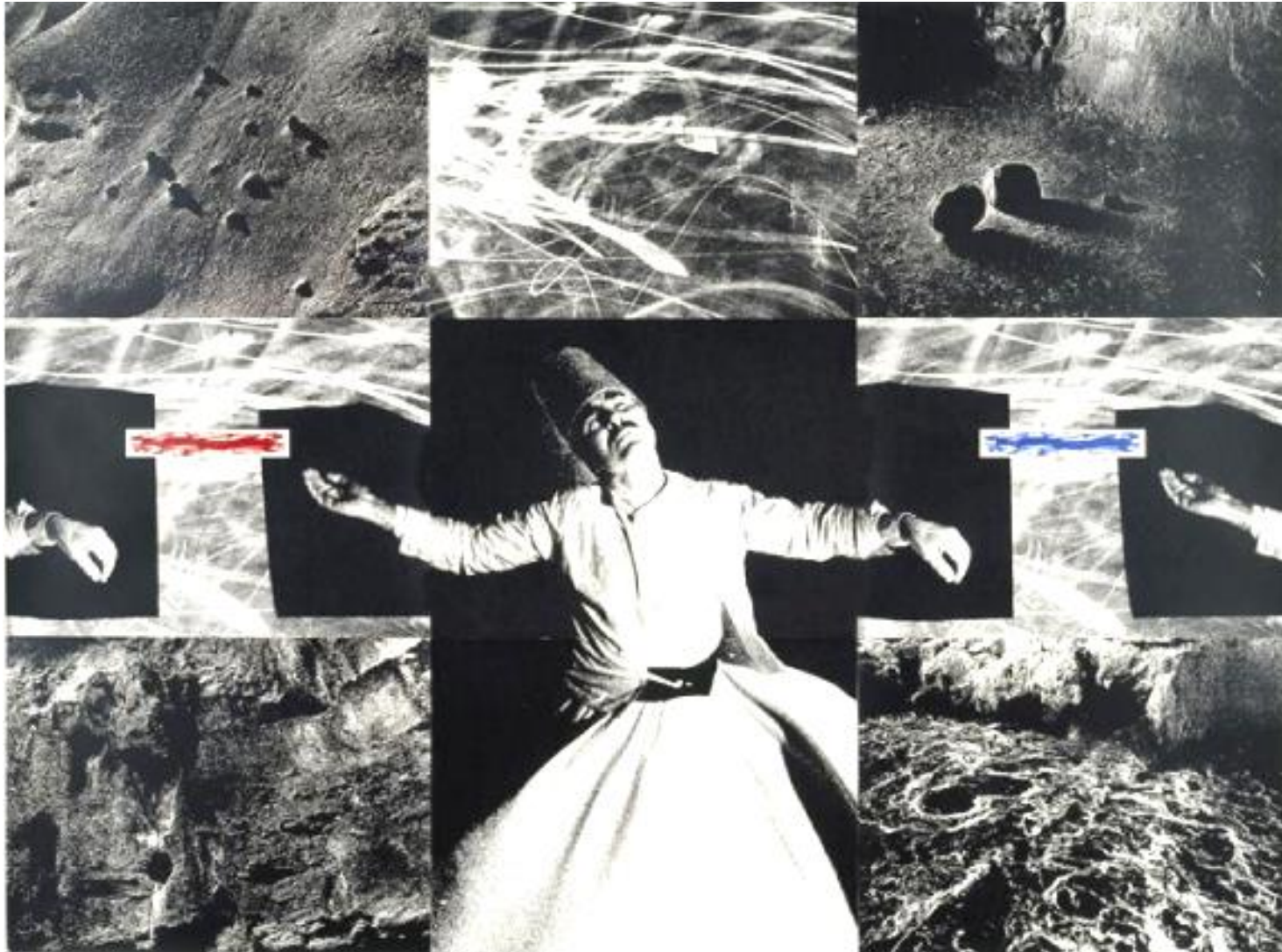
heel vaak een mengelmoesje met een accent

weer een andere serie

‘soms zelfs onbegrijpelijk’

die **associatieve** serie

In de jaren tachtig zag ik een expositie van de Eindhovense fotograaf Arthur Bagen met associatieve fotoseries. Het waren gemonteerde foto's, telkens op één frame bij elkaar gebracht, waardoor de beschouwer er niet aan ontkomt om op zoek te gaan naar de 'verhouding' die de beelden met elkaar hebben.

Associatieve serie

Associatie

*het onbewust verbinden van de ene gedachte met de andere
je ziet iets en je moet daarbij meteen aan wat anders denken*

verband tussen foto's kan op verschillende gronden tot stand komen

overeenkomst in
concept / idee / gedachte / verhaal
vorm
sfeer
onbewuste associaties

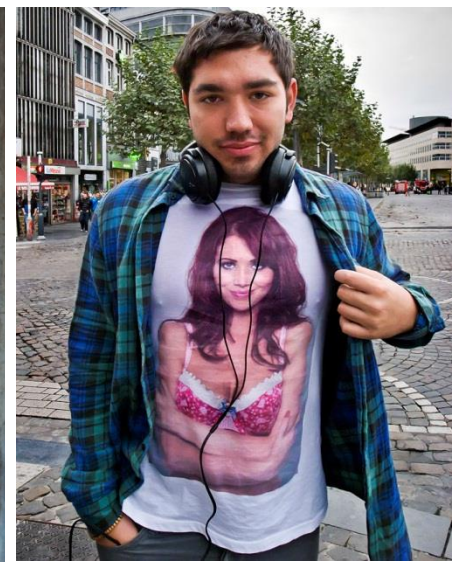
RATIO
EMOTIE

(andere sterk persoonlijke associaties op basis van herinnering en of ervaring)

Associatieve serie

Annegien van Doorn, quiet afternoon

Heroes far and near

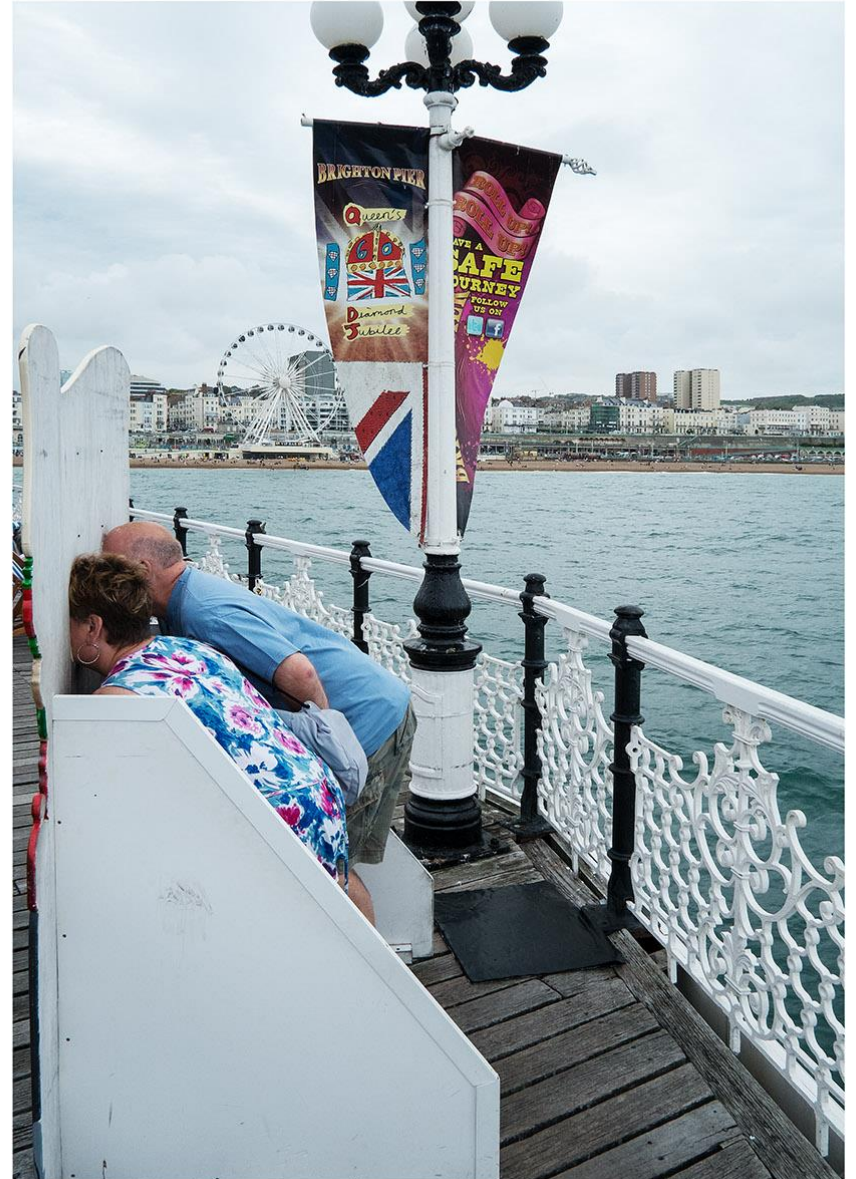
peter van tuijl

maar ook een documentair (verhalend) karakter

doublepage

een andere serie

de **VORM** serie

het **fotografische** speelt een belangrijke rol in het beeld, voert als het ware de boventoon....

bijvoorbeeld compositie, kleur (of zw-w), standpunt, perspectief, objectiefkeuze, textuur, oppervlakte of detaillering van materialen, etc.

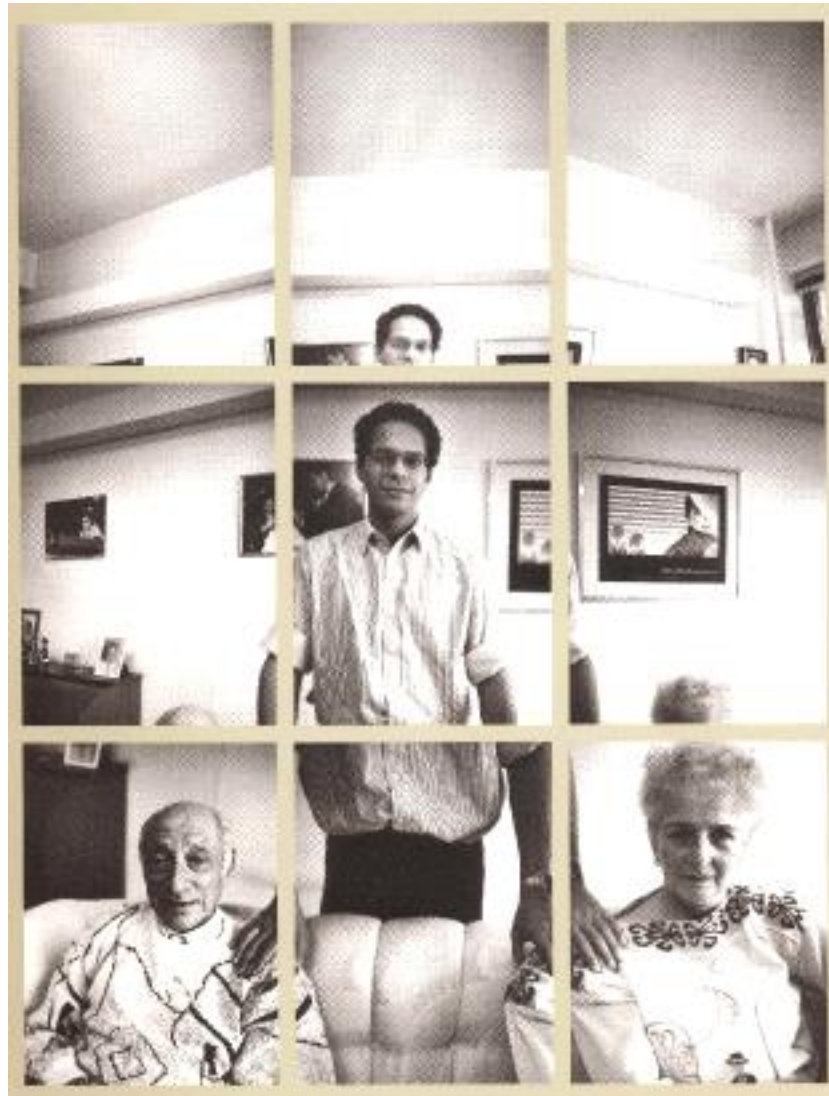
‘gelukkig de geest is weer in de fles

Vormserie

Leo Divendaal

Vormserie

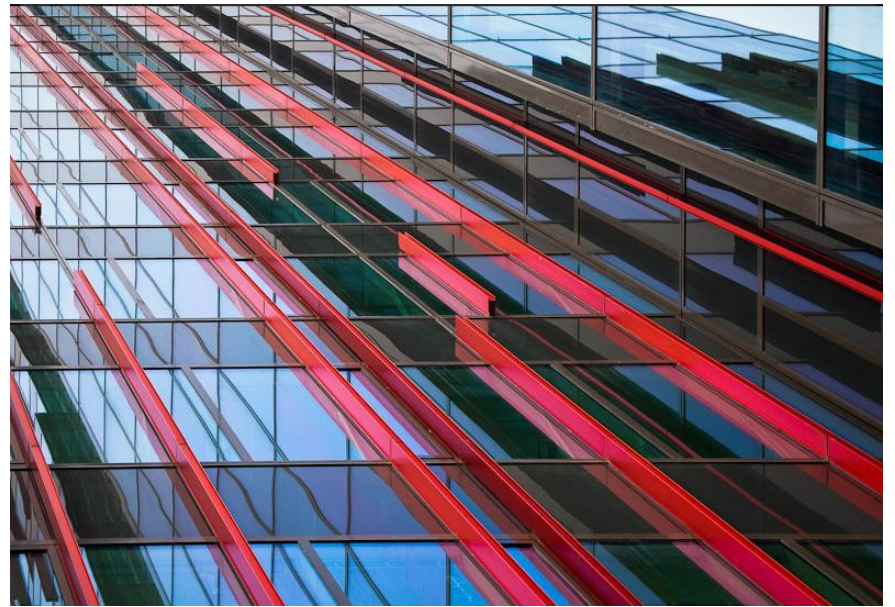
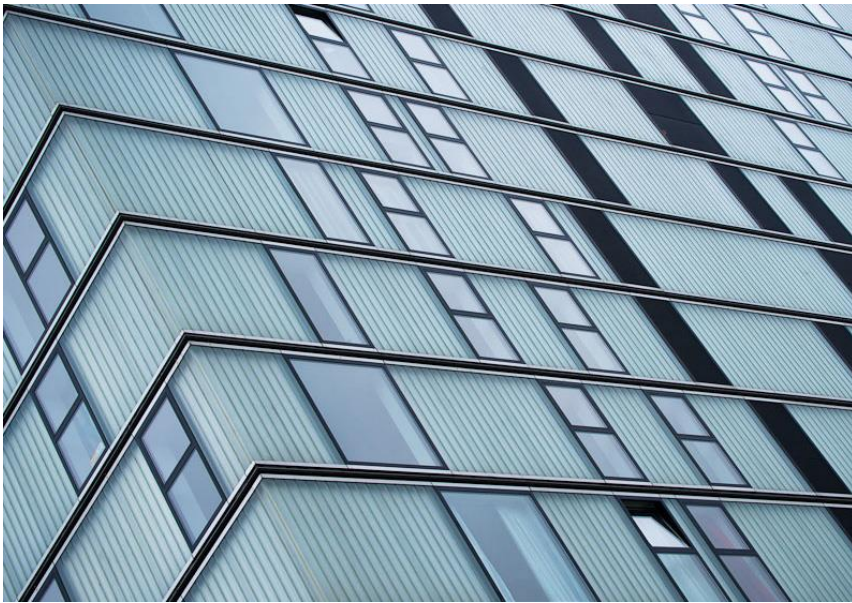

Ruud de Jong

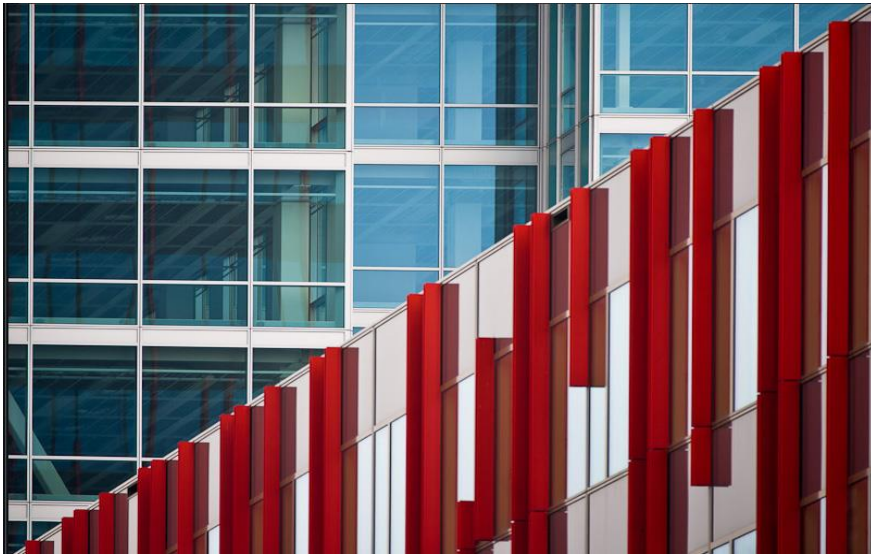
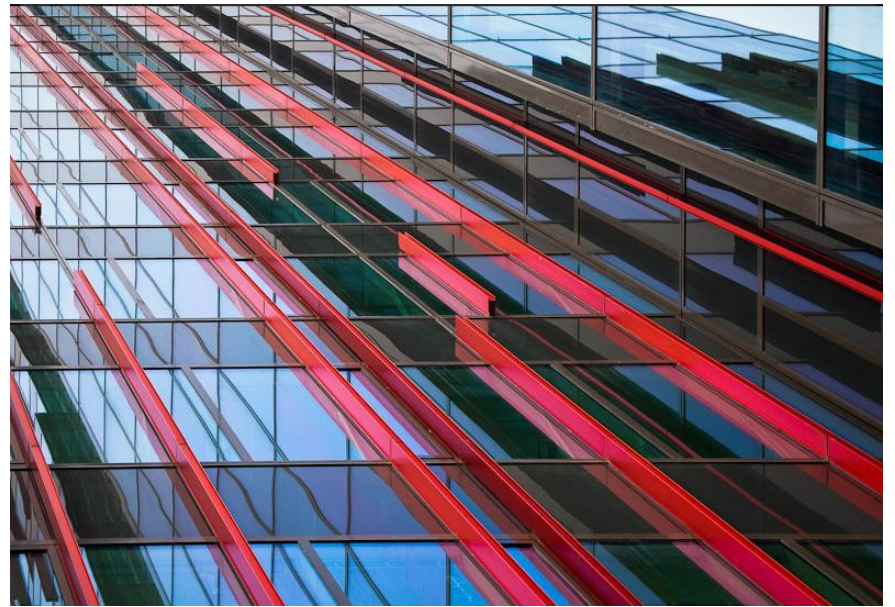
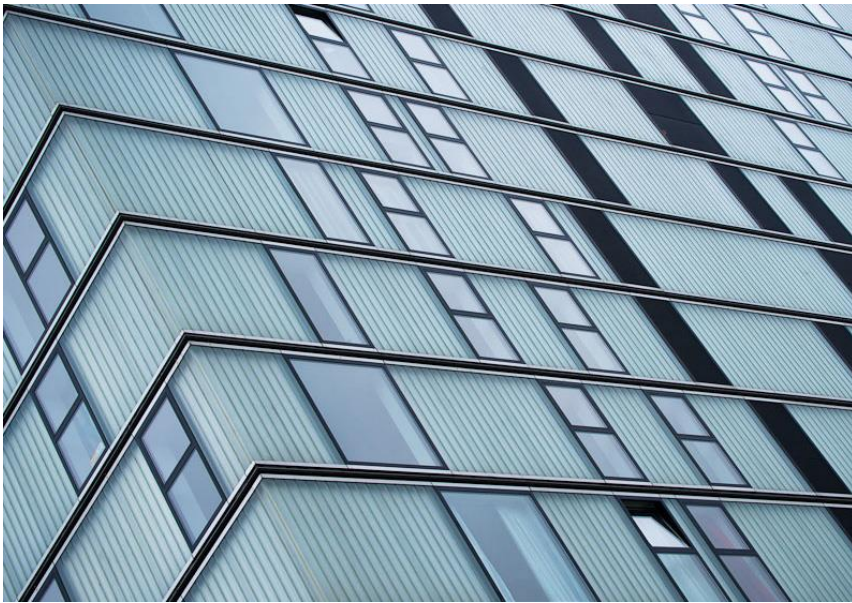
Vormserie

Denis Darzacq

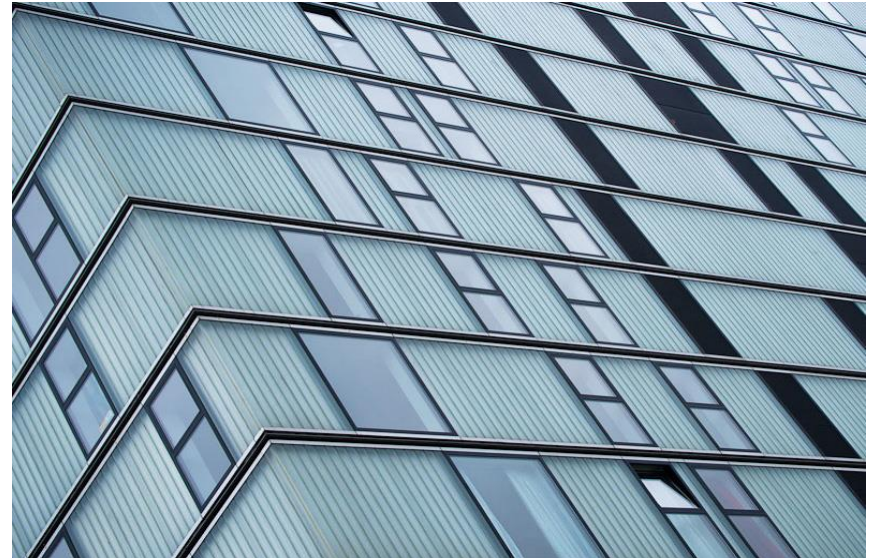
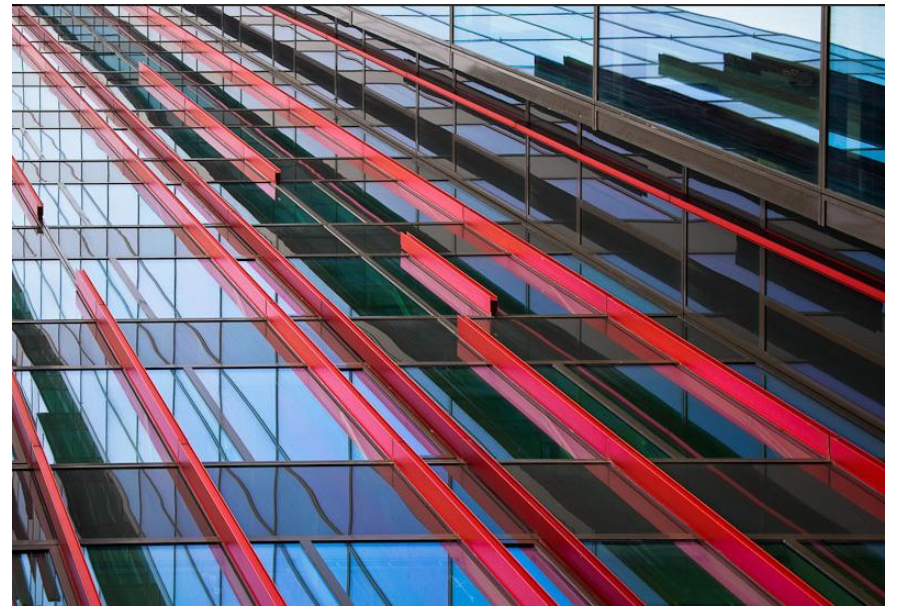

Foto's Jaap Koer

VORM positie/plaats

Foto's Jaap Koer

VORM positie/plaats

Foto's Jaap Koer

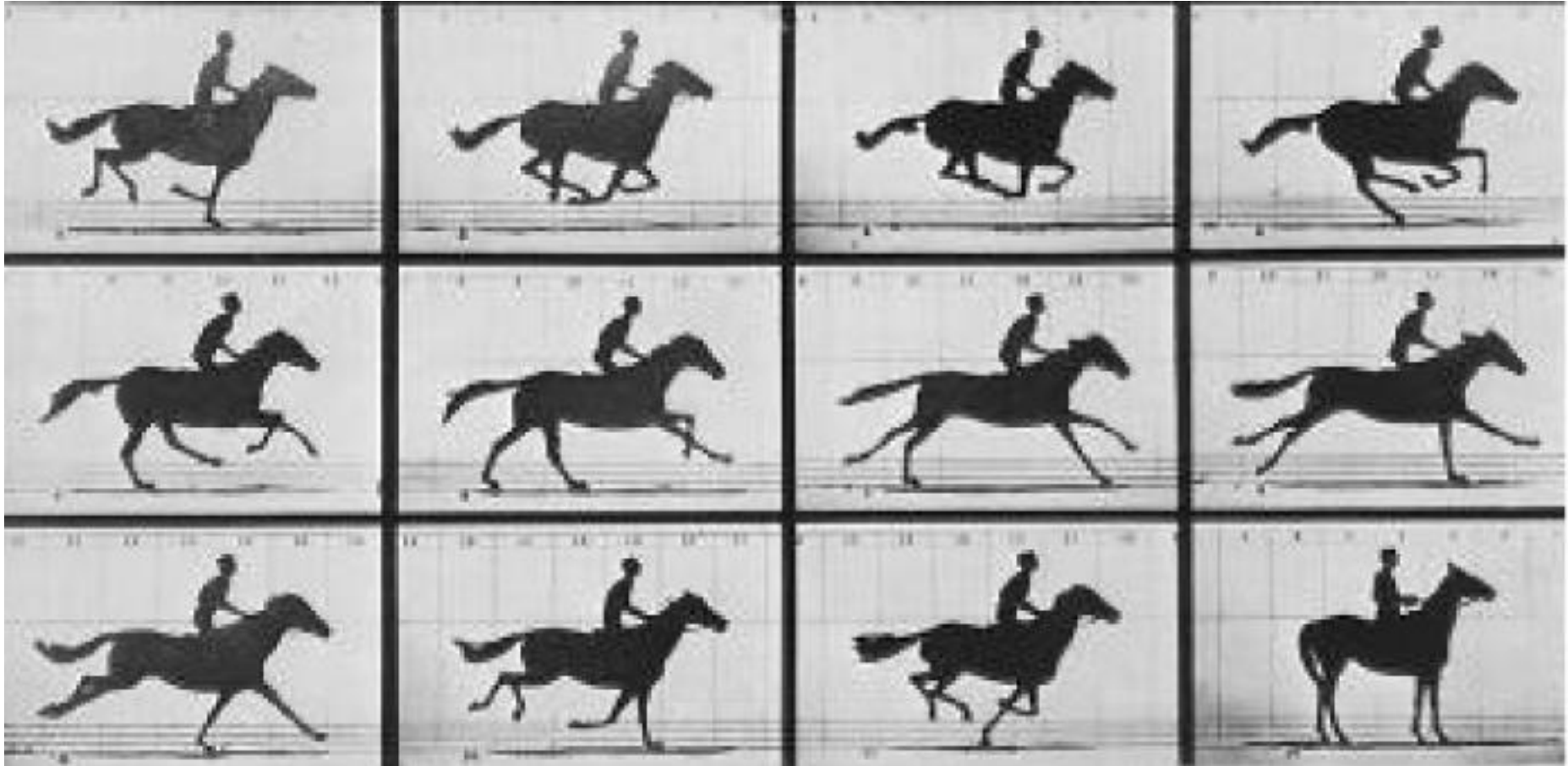
de SEQUENTIE

SEQUENTIE

SEUENTIEQ

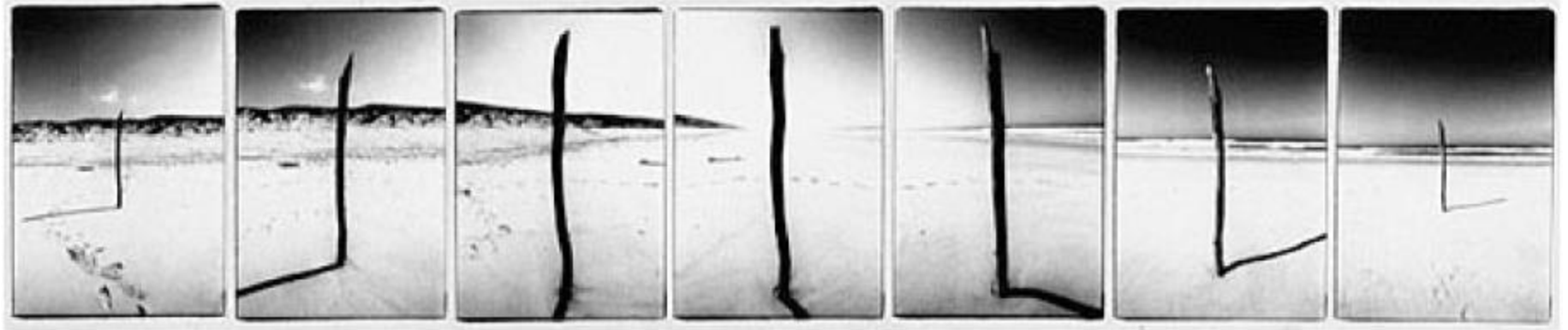
SQUEENTIE

Sequenties

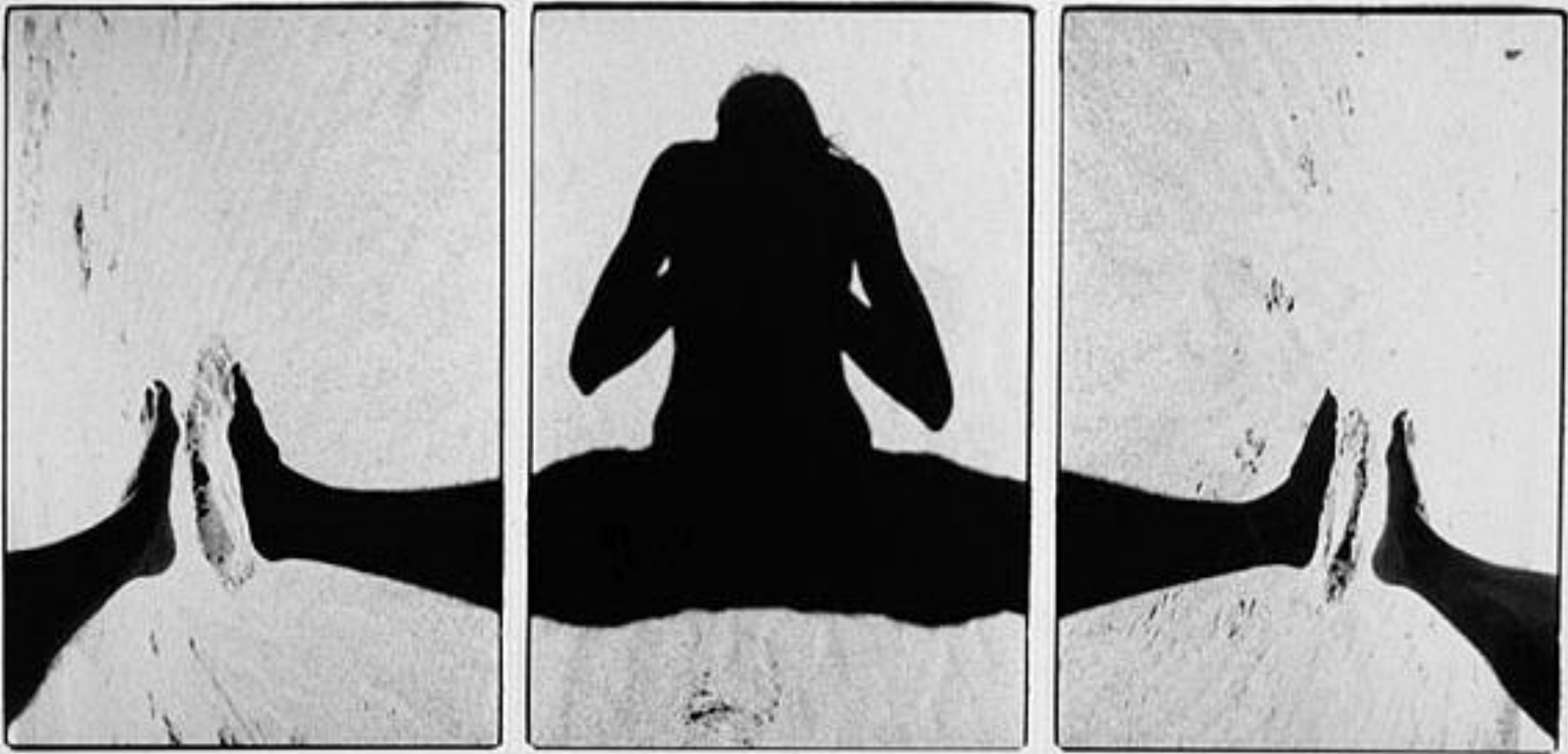
Eadweard Muybridge [1830-1904]

Sequenties

Michel Szulc Kryzanowski

[alleen met internet website](#)

.... een nieuw beeld

Michel Szulc Kryzanowski

Sequenties

Ger Dekkers

SEQUENTIE

essentieel zijn

□ tijd

□ plaats / ruimte

□ volgorde

- *je kunt eigenlijk niet één foto weghalen of op een andere plaats leggen.*
- *je kunt het vergelijken met een zin waarvan je de woorden niet kunt husselen*

We hebben kennis gemaakt met de volgende soorten

series

Verhalende serie verhaal, volgorde, chronologie

Documentaire serie ... aantal foto's als een document/thema

Typologie..... gelijksoortigheid, verschillen/overeenkomsten

Associatieve serie de fotograaf combineert

Vormserie de vorm, overeenkomst in vorm is van belang

Sequentie plaats, tijd, ruimte zijn belangrijke aspecten

VIJF MET SAMENHANG

Laten we daar even mee oefenen

Je krijgt 10 series die ingezonden zijn bij een afdelingswedstrijd.

In tweetallen (of drietallen) ga je na **welke 2 series je het meest aansprekend vindt**. Schrijf je antwoorden van deze twee series even op voor de nabespreking.

Van elk van deze twee series beantwoord je de volgende vragen:

- 1) Tot welke serie behoort de serie?
- 2) Wat vind je top aan deze serie?
- 3) Is er in deze serie een foto bij die er met kop en schouders uitsteekt en het verhaal al in die ene foto vertelt?
- 4) Heb je alle vijf foto's nodig voor de serie?

[illegible]

VIJF MET SAMENHANG

Laten we daar even mee oefenen

Je krijgt 10 series die ingezonden zijn bij een afdelingswedstrijd.

In tweetallen (of drietallen) ga je na **welke 2 series je het meest aansprekend vindt**. Schrijf je antwoorden van deze twee series even op voor de nabespreking.

Van elk van deze twee series beantwoord je de volgende vragen:

- 1) Tot welke serie behoort de serie?
- 2) Wat vind je top aan deze serie?
- 3) Is er in deze serie een foto bij die er met kop en schouders uitsteekt en het verhaal al in die ene foto vertelt?
- 4) Heb je alle vijf foto's nodig voor de serie?

OEFENING

fotograaf HELLEN van MEENE

MAAK ZELF HIER EEN SERIE VAN!

een oefening met een aantal foto's van

Hellen van Meene

maak uit de foto's dé serie [zoals jullie denken dat het oké is]
serie: aantal meer dan 1

beantwoord de vragen (op een papiertje noteren voor straks plenair)

ongeveer 15 minuten !

met deze foto's aan de slag

hellen van meene

SELECTEER ZELF en beantwoord ook de vragen

1. tot welke soort behoort de serie
2. wat is het genre
3. kun je aan de serie een titel geven
4. heeft de serie een verhaal of een boodschap kun je een thema ontdekken
5. als er geen directe boodschap of verhaal is, is er dan wel een emotie die opgeroepen wordt
6. is er één foto die heel bepalend is voor de serie [zogenaamde sleutelfoto]
7. andere aandachtspunten

soorten series

Verhalende serie verhaal, volgorde, chronologie

Documentaire serie ... aantal foto's als een document/thema

Typologie..... gelijksoortigheid, verschillen/overeenkomsten

Associatieve serie de fotograaf combineert

Vormserie de vorm, overeenkomst in vorm is van belang

Sequentie plaats, tijd, ruimte zijn belangrijke aspecten

wat kunnen we o.a. zeggen over

series

conclusies

wat komt er kijken bij het

SELECTEREN

/ doel / aantal /

/ criteria / volgorde /

doelgericht ja of nee ?

rationeel of Intuïtief

evenwicht/chaos

harmonie/contrast

geen bekende herhaling

spannend naar inhoud

spannend naar vorm

kill your darlings

PRESENTATIE

verschillende mogelijkheden bijvoorbeeld

- naast elkaar
- tableau
- boek
- AV presentatie
- expositie
-

Deze lezing staat op mijn website

www.fotopetervantuijl.nl/series.pdf

Bovendien het naslagwerkje van de
Fotobond te downloaden via:

www.fotopetervantuijl.nl/fbseries.pdf

nog vragen

.....

als er nog wat tijd is